

Afghanistan: Utreise og retur etter Talibans maktovertakelse

Utreise etter maktovertakelsen

- Signaler fra Taliban

Retur etter maktovertakelsen

- Frivillige returer og feriereiser
- Drift av flyplassene
- «Vestliggjorte»

Bakgrunn

Migrasjon er del av det sosiale og kulturelle landskapet i Afghanistan. Dette, kombinert med den vanskelige sikkerhetssituasjonen de siste tiårene, har resultert i at mange millioner afghanere har forlatt hjemlandet og oppholder seg utenfor Afghanistans grenser.

Det var ventet en stor migrasjonsbølge etter Talibans maktovertakelse, men den virkelig store bølgen har uteblitt. Ifølge en internasjonal organisasjon (samtale i Islamabad, mars 2022) kan én av flere grunner være at en stor del av den afghanske befolkningen kjenner til Taliban, og har en avventende holdning til de nye makthaverne.

Det er imidlertid ingenting som tyder på at migrasjonsviljen blant afghanere er synkende. Rett etter maktovertakelsen, i august og september 2021, opplyste mer enn halvparten av befolkningen at de ønsket å forlate landet. Andelen er særlig høy blant de som har utdanning utover grunnskole. Ønsket om å forlate Afghanistan er høyere blant menn enn blant kvinner, og blant unge under 30 år (Ray 2022).

Utreise fra Afghanistan etter maktovertakelsen

I de første dagene etter maktovertakelsen i august 2021 ble minst 120 000 afghanere evakuert med vestlig hjelp, mange til USA. Det var kaotiske tilstander på flyplassen i Kabul, og sluttdatoen for evakueringen var 31. august 2021. Mange som ønsket å reise ble ikke evakuert (Dawi 2022a). Utover høsten 2021

søkte flere tusen afghanere om evakuering og beskyttelse gjennom vestlige ambassader (diplomatkilde, e-post 2022).

Det finnes ikke etterrettelige anslag over antallet afghanere som har forlatt hjemlandet etter maktovertakelsen. Estimatenes spriker fordi en stor andel av grensepasseringene er irregulære. Det rapporteres at menneskesmuglere har gode tider, og at prisene har økt. Smuglingen skjer relativt åpenlyst, og bestikklere får grensevaktene til å se en annen vei (France 24 2022). Ifølge Mixed Migration Centre (som gjengitt i Batha & Joya 2022) kostet det i februar 2022 om lag 400 USD å bli smuglet til Iran. Prisen har økt fra 250 USD før maktovertakelsen. Smuglerne har doblet prisen for å bli smuglet til Pakistan, og det koster nå i underkant av 200 USD.

Ifølge tall fra International Organization for Migration (IOM) var det i perioden fra august 2021 til juli 2022 mer enn fire millioner afghanere som krysset grensene til nabolandene Iran og Pakistan. Størst trafikk var det på grensen fra Afghanistan til Pakistan – totalt krysset om lag 2 850 000 personer grensen i den nevnte perioden. Tilsvarende tall for Iran var i underkant av 1,4 millioner (IOM & UN Migration 2022). Det foreligger ikke estimater over hvor mange av disse som har til hensikt å reise videre til Tyrkia og Europa. Det er grunn til å tro at brorparten av grensepasseringene dreier seg om sirkulær migrasjon og sirkulær økonomi, særlig mellom Pakistan og Afghanistan.¹ Ofte vil enkeltpersoner krysse og returnere samme dag (IOM 2022).

Iranske myndigheter anslår at om lag 800 000 afghanere tok seg inn i Iran i perioden fra august 2021 til januar 2022. Som følge av det høye antallet har iranske myndigheter åpnet opp for at afghanere med gyldig pass kan søke om turistvisum og krysse grensen legalt. Iranske myndigheter ønsket på den måten å motvirke irregulær migrasjon og få bedre oversikt over hvem som kommer inn i landet. I april 2022 krysset om lag 5000 afghanere med pass og visum grensen til Iran daglig (internasjonal NGO 2022).

I likhet med Iran og Pakistan, har Tyrkia en stor afghansk befolkning som oppholder seg ulovlig i landet (Foschini 2022). Ved utgangen av august 2022 hadde 82 550 afghanere som oppholder seg irregulært i Tyrkia blitt pågrepet av tyrkiske myndigheter i løpet av året (Ministry of Interior Turkey 2022).

Afghanere har i perioden etter maktovertakelsen vært en av de største asylsøkergruppene til Europa (Eurostat 2022). I månedene etter Talibans maktovertakelse økte antallet afghanske asylsøkere markant. I september 2021 søkte 14 400 afghanere om beskyttelse i Europa, noe som var mer enn en dobling sammenlignet med månedene før maktovertakelsen (Askew 2022).

¹ Mens 1 378 000 har beveget seg fra Afghanistan til Iran, er det registrert 1 044 457 passeringer fra Iran til Afghanistan. Tilsvarende tall for Pakistan er 2 853 000 passeringer inn i Pakistan og 2 539 000 tilbake til Afghanistan (IOM & UN Migration 2022).

Afghanere som forblir i landet

Selv om antallet som reiser ut av landet er relativt høyt, forblir de fleste afghanere i hjemlandet. Mange har ikke personlige eller økonomiske ressurser til å migrere, mens andre tar et aktivt valg om å forbli i Afghanistan.

Etter at republikken kollapset 15. august 2021, forlot en del av de som hadde jobbet for myndighetene landet. Flere høyprofilerte personer valgte imidlertid å forbli, selv om de antagelig hadde mulighet til å bli evakuert. Blant dem er eksempelvis tidligere president Hamid Karzai, stabssjef Abdullah Abdullah, samt flere parlamentsmedlemmer og andre politikere. Enkelte profilerte politikere fra republikken ble også værende, eksempelvis stabssjefen til Ashraf Ghani, Abdul Salam Raheem (afghansk analytiker, e-post 2022).

Ifølge en pakistansk analytiker (samtale Islamabad, mars 2022) kan bakgrunnen være at dette dreier seg om personer som har vært ute av landet tidligere, og som har erfart at tilværelsen som flyktning er krevende. Andre har valgt å forbli i landet fordi de har en stor familie der. Det er vanskelig å forflytte dem alle og de ønsker ikke å splitte familien. Flere jobber nå for de facto myndighetene, men ikke i de høyeste stillingene som er forbeholdt Taliban. Enkelte av de som ble evakuert, kom raskt tilbake til Afghanistan (e-post, afghansk analytiker 2022).

Signaler fra Taliban

Fra maktovertakelsen og til dags dato har signalene fra Taliban vært at afghanere oppfordres til ikke å forlate Afghanistan. Rett etter maktovertakelsen, under evakueringen, ba Taliban om at vestlige land stoppet evakueringen av kompetente afghanere. «Vi trenger deres talent», sa talsmann Zabiullah Mujahid (Matre & Lode 2021).

Taliban erkjenner at de er avhengig av å lene seg på den delen av befolkningen som har utdannelse og erfaring med forvaltning for å kunne styre landet. Sivile og militære ledere oppfordres derfor til å vende hjem. Budskapet er at alle afghanere er velkommen tilbake til Afghanistan for å bidra til utviklingen av landet. Ifølge en Taliban-kommandant er det bedre å være tigger i eget land enn å være konge i et fremmed land (TOLO News 2022). Øverste leder, Haibatullah Akhundzada, har i en uttalelse erkjent at det er nødvendig at de facto myndighetene løser problemene til afghanere som ønsker å forlate landet av politiske og økonomiske grunner. I stedet for at de bruker ressursene sine på å utvikle eget land, må de ta til takke med lavstatus jobber i landet de kommer til, sier øverste leder. Han viser videre til at afghanske asylsøkere må skandalisere islam eller endatil legge frem falsk dokumentasjon for å oppnå asyl i et annet land (Rahimi 2021).

Returer til Afghanistan etter maktovertakelsen

Ifølge tall fra de facto myndighetenes Ministry of Refugees and Repatriation (som gjengitt i Xinhua 2022), har 653 000 enten blitt deportert eller returnert frivillig

etter maktovertakelsen i perioden fra august 2021 til mai 2022, de aller fleste fra nærområdene. Det er så vidt Landinfo er kjent med, ikke gjennomført tvangsreturer til Afghanistan etter Talibans maktovertakelse – verken fra Norge eller andre europeiske land.

Derimot har nabolandene, og i særdeleshet Iran, deportert et stort antall afghanere. I perioden fra januar til utgangen av juli 2022 ble mer enn 300 000 afghanere deportert fra nabolandene, de aller fleste fra Iran. I 2021 var totalantallet som ble deportert omlag 770 000 personer. De returnerte er en sammensatt gruppe, og de facto myndighetene tillater at IOM og UNHCR gir bistand til de mest sårbare (internasjonal organisasjon, e-post 2022).

Tyrkia huser flere hundre tusen afghanere; de aller fleste oppholder seg ulovlig i landet (Latifi 2022). Retur av personer uten lovlig opphold er en prioritert oppgave for tyrkiske myndigheter. Ifølge tall fra de tyrkiske myndighetene (som gjengitt i Asian News International 2022) ble mer enn 28 000 afghanere deportert luftveien fra Tyrkia i perioden fra januar til juli 2022. I august og september ble ytterligere 20 000 deportert, og totalantallet for årets første ni måneder er dermed i underkant av 50 000 deporterte (diplomatkilde, e-post 2022).

Frivillige returer og afghanere som reiser på ferie til hjemlandet

Det foreligger ingen fullstendig oversikt over afghanere som returnerer frivillig til hjemlandet – enten for å flytte hjem, eller for å oppholde seg der en kortere eller lengre periode.

Taliban har nedsatt kommisjonen *Return of and Communications with Former Afghan Officials and Political Figures* (Daryosh 2022). Ifølge en uttalelse fra de facto innenriksminister Anas Haqqani har mer enn 50 tidligere tjenestemenn takket ja til å returnere. Det bekreftes av Voice of America at flere prominente medlemmer av forrige regime har returnert til Afghanistan, blant annet tidligere minister for utdanning, Farooq Wardak. Også Dawlat Waziri, som var talsmann for republikkens forsvarsminister og en uttalt kritiker og motstander av Taliban, har returnert til Afghanistan. De returnerte ønskes velkommen av Taliban, men det er ingenting som tyder på at de blir tildelt makt eller myndighet i Talibans de facto myndighetsapparat (Dawi 2022b; Khaama Press 2022; Pakistan Observer 2022).

Som nevnt oppholder mange afghanere seg utenfor Afghanistans grenser. Samtidig er familiebåndene sterke. Kontakt med storfamilie, slekt og nettverk er viktig for alle afghanere, også for de som bor i utlandet. En afghansk kilde bosatt i Kabul (samtale Islamabad, mars 2022) hevdet at det er umulig å hindre afghanere i å reise, og han viste til de sterke familiebåndene innad i afghanske familier. Kilden fortalte at han fra tid til annen flyr inn til Afghanistan fra Emiratene, og blant passasjerene er alltid afghanske familier som skal hjem på ferie. Dette har, ifølge kilden, ikke endret seg etter Talibans maktovertakelse. Kilden forklarte at det er lett å se forskjell på afghanere som har bodd i utlandet, og afghanske

familier som ikke har bodd utenfor Afghanistan. Den afghanske journalisten Ali Latifi (2022) beskriver passasjerene på fligheter fra Istanbul til Kabul som en blanding av afghanere som skal beøke familie, bistandsarbeidere og deporterte.

Drift av flyplassene

På nyåret i 2022 var flyplassene igjen operative etter at de ble stengt ned etter Talibans maktovertakelse. Tyrkia og Qatar påtok seg ansvaret for å drifte flyplassene, inkludert ansvaret for sikkerheten (Hakimi 2022). Det er ukentlige flyvninger til/fra Kabul både til Islamabad, Dubai, Abu Dhabi og Teheran. En afghansk kilde bosatt i Kabul (samtale i Islamabad, mars 2022) bekrefter at et privat sikkerhetsselskap og sikkerhetspersonell fra Qatar er ansvarlig for sikkerheten på flyplassen i Kabul. Det er kvinnelige ansatte som betjener kvinnelige passasjerer. Ifølge kilden er Taliban helt usynlig på flyplassen både for de som reiser ut og de som kommer inn i landet. Dette bekreftes også av en internasjonal journalist (samtale i Islamabad, mars 2022). Journalisten beskrev systemet på flyplassen som svært effektivt, og det er ikke en talibaner å se. Utenfor flyplassen og i gatebildet er de imidlertid til stede overalt.

Etter forhandlinger våren 2022, ble Tyrkia utelatt som partner, og de facto myndighetene inngikk kontrakt med det Abu Dhabi-baserte firmaet GAAC Solutions om å drifte de tre største flyplassene i landet; Kabul, Herat og Kandahar (Abdulrazaq & Kakar 2022; Faiez 2022).

Landinfo har ikke konkret kunnskap om hvilken eventuell tilstedeværelse Taliban får på flyplassene etter at avtalen med GAAC Solutions trer i kraft. En grunn til at Tyrkia tapte kontrakten, var fordi de ikke ønsket å lære opp afghanske ansatte, og de ønsket heller ikke afghansk sikkerhetspersonell inne på flyplassen. Med bakgrunn i Talibans motstand mot utenlandske styrker i Afghanistan, var dette vilkåret umulig å akseptere (Abdulrazaq & Kakar 2022).

Situasjonen for «vestliggjorte»

Situasjonen for enkelte returnerte afghanere som har oppholdt seg i vesten – såkalte vestliggjorte – var et tema også før Talibans maktovertakelse. UNHCR skrev i sine Guidelines av 2018 at de var kjent med at returnerte fra vestlige land hadde blitt utsatt for alvorlige reaksjoner, og at enkelte ble sett på med mistenksomhet både fra familie, lokalsamfunn og lokale makthavere (UNHCR 2018, s. 46, 47). Landinfo bemerker at UNHCR primært baserte seg på selvrapportering. European Asylum Support Office (EASO) (2020) publiserte året før maktovertakelsen en respons om situasjonen for vestliggjorte.

Det finnes ingen nøyaktig definisjon eller enhetlig oppfatning av «vestliggjort» som begrep. Det er heller en vag og løselig oppfatning av hva som ligger i begrepet. Ofte referer det til personer som har oppholdt seg i Europa eller andre deler av den vestlige verden, og som har blitt påvirket av vestlig kultur og levestil. Påvirkningen kan dreie seg om fysiske kjennetegn som klesdrakt, frisyre, skjegg lengde og tildekning. Eller det kan være holdninger og syn på eksempelvis

kvinnens yrkesdeltakelse og bevegelsesfrihet, samt holdninger til konsum av alkohol og svinekjøtt.

I årene etter Taliban-regimets fall i 2001, var det vestlige nærværet og den vestlige påvirkningen i Afghanistan sterk – inntil Taliban igjen tok makten 20 år senere. Mange gikk med vestlige klær. Gatebildet i de store byene var sammensatt; både av kvinner som dekket seg helt til, kvinner i burka, menn i den tradisjonelle klesdrakten shalwar kameez og menn i vestlige klær.

I februar 2022 hadde Landinfo møte med en representant for en internasjonal organisasjon (digitalt møte, februar 2022) som hevdet at gatebildet i Kabul på det tidspunktet ikke var nevneverdig endret. I byene var det fortsatt afghanere som var vestlig kledd og det var kvinner både med og uten burka. En annen av Landinfos kilder har bodd i Kabul siden maktovertakelsen og gjør det fortsatt. Han har en svært vestlig fremtoning – har kort hår, er glattbarbert og går i vestlig dress. På direkte spørsmål (samtale i Islamabad, mars 2022) opplyste han å ikke ha problemer med Taliban av den grunn.

Det er lite relevant erfaringsmateriale om hvordan dette er i dag. Det har ikke vært tvangsreturer fra vestlige land etter maktovertakelsen og relativt få har antakelig returnert frivillig. Landinfo er ikke kjent med rapporter om at afghanere har blitt utsatt for reaksjoner fordi de fremstår som vestliggjorte eller fordi de har oppholdt seg i et vestlig land.

Samtidig er det innført en rekke reguleringer som innskrenker kvinnens rettigheter og bevegelsesfrihet, i tillegg til et dekret om at kvinner skal være helt tildekket i det offentlige rom. Det er ingen tvil om at kvinner som trosser direktivet om å dekke seg til, eller personer som utfordrer Talibans tolkning av islam, vil kunne få reaksjoner fra de facto myndighetene. Videre har Taliban instruert alle som arbeider for myndighetene om å ha skjegg, ikke bruke vestlige klær og om å be på korrekte tidspunkt. De som ikke respekterer dette, risikerer å miste jobben (Greenfield 2022). Landinfo har ikke konkret kunnskap om hvordan dette direktivet praktiseres.

Afghanistan er et mangfoldig og sammensatt land, noe som gjenspeiles i Talibans styre. Det er et betydelig spenn i holdninger og lokale variasjoner. Det er grunn til å tro at det også gjelder i synet på personer som er påvirket av vesten. Eventuelle reaksjoner vil derfor avhenge av profil, nettverk og hvor i landet vedkommende oppholder seg. Det er videre grunn til å tro at afghanere som kommer fra utlandet, må forholde seg til Talibans ulike dekret og reguleringene på samme måte som afghanere i Afghanistan.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Abdulrazaq, Tallha & Kakar, Ahmed-Waleed (2022, 13. september). Amid competition in the Middle East, Kabul emerges as a ground for Gulf rivalry. *CityMonitor*. Tilgjengelig fra <https://citymonitor.ai/government/afghanistan-airports-middle-east-kabul-gulf-rivalry> [lastet ned 21. september 2022].

Asian News International (2022, 25. juli). Turkey forcefully deports Afghan migrants back to Kabul. *Asian News International*. Tilgjengelig fra <https://www.aninews.in/news/world/middle-east/turkey-forcefully-deports-afghan-migrants-back-to-kabul20220725183651/> [lastet ned 12. september 2022].

Askew, Joshua (2022, 16. august). Taliban's takeover of Afghanistan one year on: Five infographics to show the impact on Europe. *Euronews*. Tilgjengelig fra <https://www.euronews.com/my-europe/2022/08/15/five-infographics-to-show-impact-of-taliban-takeover-on-europe> [lastet ned 12. september 2022].

Batha, Emma & Joya, Bahaar (2022, 14. februar). Afghan smugglers hike prices, expand networks after Taliban takeover. *Thomson Reuters Foundation News*. Tilgjengelig fra <https://news.trust.org/item/20220211104838-5k7u4> [lastet ned 16. september 2022].

Daryosh, Farshad (2022, 1. juni). Kabul Says Some Politicians Responded Positively to Return Offer. *TOLO News*. Tilgjengelig fra <https://tolonews.com/afghanistan-178274> [lastet ned 13. juni 2022].

Dawi, Akmal (2022a, 18. februar). The massive, costly Afghan evacuation in numbers. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/a/the-massive-costly-afghan-evacuation-in-numbers/6449553.html> [lastet ned 13. desember 2022].

Dawi, Akmal (2022b, 8. juni). Taliban Welcome, Others Criticize Return of Former Afghan Officials. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/a/taliban-welcome-others-criticize-return-of-former-afghan-officials/6609042.html> [lastet ned 13. juni 2022].

- EASO, dvs. European Asylum Support Office (2020, 2. september). *Afghan nationals perceived as "Westernised"*. Valletta: EASO. Tilgjengelig fra https://www.ecoi.net/en/file/local/2036956/2020_09_Q19_EASO_COI_Query_Response_AFG_Westernisation.pdf [lastet ned 20. juni 2022].
- Eurostat (2022, 22. august). Share of citizenship in first-time asylum applicants in the EU, May 2021 - May 2022. *Eurostat Statistics Explained*. Tilgjengelig fra [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:F4_Share_of_citizenship_in_first-time_asylum_applicants_in_the_EU,_May_2021_-_May_2022_\(%25\).png](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:F4_Share_of_citizenship_in_first-time_asylum_applicants_in_the_EU,_May_2021_-_May_2022_(%25).png) [lastet ned 12. september 2022].
- Faiez, Rahim (2022). Taliban: UAE Firm to Run Flight Services on Afghan Airports. *The Diplomat*. Tilgjengelig fra <https://thediplomat.com/2022/09/taliban-uae-firm-to-run-flight-services-on-afghan-airports/> [lastet ned 13. september 2022].
- Foschini, Fabrizio (2022, 9. mai). *Refugees or Ghosts? Afghans in Turkey face growing uncertainty*. Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/migration/refugees-or-ghosts-afghans-in-turkey-face-growing-uncertainty/> [lastet ned 16. september 2022].
- France 24 (2022, 9. mars). Freedom's choice for Afghans: Over the wall or through the desert. *France 24*. Tilgjengelig fra <https://www.france24.com/en/live-news/20220309-freedom-s-choice-for-afghans-over-the-wall-or-through-the-desert> [lastet ned 13. september 2022].
- Greenfield, Charlotte (2022, 28. mars). Taliban bars government employees without beards from work. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taliban-bars-government-employees-without-beards-work-sources-2022-03-28/> [lastet ned 13. september 2022].
- Hakimi, Amina (2022, 30. april). Progress being made on airport contract. *TOLO News*. Tilgjengelig fra <https://tolonews.com/afghanistan-177815> [lastet ned 13. september 2022].
- IOM (2022). *Mobility dynamics: Afghanistan one year after August 15th*. Genève: IOM. Tilgjengelig fra https://mcusercontent.com/227c5b501abac2d6784c32232/files/29691128-e41d-ab24-7247-f07f82cbd87d/Afghanistan_Mobility_Dynamics_One_Year_FINAL.pdf [lastet ned 16. mars 2022].
- IOM & UN Migration (2022). *Movements in and out of Afghanistan - 1 August to 15 August 2022*. Genève: IOM. Tilgjengelig fra <https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbdl486/files/documents/afg-movements-in-and-out-01-15-aug-2022.pdf> [lastet ned 7. september 2022].
- Khaama Press (2022, 14. mai). Haqqani: About 50 Former Government Officials Have Returned to the Country. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <https://www.khaama.com/tag/commission-for-return-and-communications-with-former-afghan-officials-and-political-figures-of-taliban/> [lastet ned 21. juni 2022].
- Latifi, Ali M (2022, 22. april). Turkey: Deportation threat dashes Afghans' hope for safety and new life. *Middle East Eye*. Tilgjengelig fra <https://www.middleeasteye.net/news/turkey-afghan-refugees-deportation-threat-dashes-hopes> [lastet ned 13. juni 2022].
- Matre, Jostein & Lode, Sindre Camilo (2021, 24. august). Taliban: Ikke blitt enige om å utsette uttrekkingen. *VG*. Tilgjengelig fra <https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/rE8BV3/taliban-ikke-blitt-enige-om-aa-utsette-uttrekkingen> [lastet ned 13. juni 2022].

- Ministry of Interior Turkey (2022). *The number of irregular migrants those who have been captured by years*. Ankara: Presidency of Migration Management. Tilgjengelig fra <https://en.goc.gov.tr/irregular-migration> [lastet ned 12. september 2022].
- Pakistan Observer (2022, 6. juni). Dawlat Waziri, former Defence ministry spokesperson, returns to Afghanistan. *Pakistan Observer*. Tilgjengelig fra <https://pakobserver.net/dawlat-waziri-former-defence-ministry-spokesperson-returns-to-afghanistan/> [lastet ned 21. juni 2022].
- Rahimi, Giti (2021, 8. desember). Fears, needs of fleeing Afghans must be addressed. *TOLO News*. Tilgjengelig fra <https://tolonews.com/afghanistan-175798> [lastet ned 16. september 2022].
- Ray, Julie (2022, 4. april). Taliban returns, majority of Afghans seek an exit. *Gallup*. Tilgjengelig fra <https://news.gallup.com/poll/391499/taliban-returns-majority-afghans-seek-exit.aspx> [lastet ned 7. september 2022].
- TOLO News (2022, 6. januar). Ex-Military, Civil Leaders should return, says Corps Commander. *TOLO News*. Tilgjengelig fra <https://tolonews.com/afghanistan-176189> [lastet ned 8. september 2022].
- UNHCR (2018, 30. august). *UNHCR Eligibility Guidelines for assessing the International protection needs of asylum-seekers from Afghanistan*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://www.refworld.org/pdfid/5b8900109.pdf> [lastet ned 20. juni 2022].
- Xinhua (2022, 30. mai). Over 1,000 Afghan refugees return home. *Xinhua*. Tilgjengelig fra <https://english.news.cn/20220530/691c51c5b05f4a3dafa7fa73b45eda0/c.html> [lastet ned 13. juni 2022].

Muntlige kilder

- Afghansk analytiker, e-post februar 2022.
- Afghansk kilde bosatt i Kabul, samtale i Islamabad mars 2022.
- Den afghanske ambassaden i Islamabad, samtale i Islamabad april 2022.
- Diplomatkilde, e-post februar 2022.
- Diplomatkilde, e-post september 2022.
- Internasjonal kilde, digitalt møte februar 2022.
- Internasjonal journalist, samtale i Islamabad mars 2022.
- Internasjonal organisasjon, samtale i Islamabad mars 2022.
- Internasjonal organisasjon, e-post 2022.
- Migrasjonsforsker, samtale i Teheran november 2017.

© Landinfo 2022

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.